

Dumitru Staniloae

Profesie

teolog

Data si locul nasterii

16 Noiembrie 1903 - Vladeni

Data decesului: 5 Oct 1993

(la varsta de 89 de ani)

Dumitru Staniloae a fost unul dintre cei mai importanti teologi romani ai secolului al XX-lea, preot, membru de onoare al Academiei Romane, profesor universitar, dogmatist, scriitor si ziarist. A lucrat timp de 45 de ani la traducerea lucrarii "Filocalia sfintelor nevointe ale desavarsirii" (in douasprezece volume).

Date biografice

S-a nascut la Vladeni ca ultimul dintre cei 5 copii ai lui Irimie si Revenca Staniloae. Pe 4 octombrie 1930 s-a casatorit cu Maria (nascuta Mihu), iar in anul urmator i s-au nascut primii copii, doi gemeni - Dumitru (moare in septembrie 1931) si Mioara (moare in 1945). In 1933 se naste Lidia, botezata de istoricul Ioan Lupas. Unicul nepot, Dumitru Horia, fiul Lidiei, se naste in 1959.

Studii

A urmat studiile secundare la liceul "Andrei Saguna" din Brasov intre 1914 si 1922, si cele superioare la Facultatea de Litere din Bucuresti (doar primul an), continuand apoi cu Facultatea de Teologie din Cernauti (intre anii 1923 - 1927). La Cernauti a obtinut doctoratul in 1928.

Cariiera teologica

Este trimis de mitropolitul Nicolae Balan la Facultatile de Teologie din Atena (1927 - 1928), Munchen si Berlin (1928 - 1929) pentru a se specializa in Dogmatica si Istorie bisericeasca si face calatorii de studii si documentare la Paris si Belgrad. Reintors in tara, ocupa functia de profesor suplinitor (1929), apoi provizoriu (1932) si titular din 1935 de Dogmatica la Academia teologica "Andreiana" din Sibiu. Functioneaza ca profesor pana in 1946. Intre 1929 - 1932 si 1936] - 1937 preda Apologetica, intre 1932 - 1936 Pastoralia iar intre 1929 si 1934), limba greaca. A fost numit rector al Academiei teologice in 1936 si ocupa aceasta pozitie pana in 1946

Este hirotonit diacon in 1931, preot in 1932 si protopop stavrofor in 1940. Este ales membru in Adunarea eparhiala a Arhiepiscopiei Sibiului si consilier arhiepiscopesc.

Incepand cu ianuarie 1934 si pana in mai 1945 este redactor al publicatiei "Telegraful Roman".

In 1947 este transferat prin chemare la Facultatea de Teologie din Bucuresti, la catedra de Ascetica si Mistica. In 1948, odata cu transformarea Facultatii in Institut Teologic de grad universitar, Dumitru Staniloae a fost incadrat ca profesor titular de Teologie Dogmatica si Simbolica. Din ianuarie 1963, odata cu eliberarea de la Aiud, ocupa functia de functionar la Sfantul Sinod, reluandu-si in octombrie postul la catedra.

In 1968 este invitat la Freiburg si Heidelberg, de catre profesorul Paul Miron, pentru a sustine conferinte. In 1969 conferentiaza la Oxford. Merge la Vatican, ca membru al delegatiei B.O.R., in 1971.

Este numit "Doctor Honoris Causa" al Institutului ortodox Saint Serge din Paris in 1981 si este premiat la Londra cu distinctia onorifica "Crucea Sf. Augustin din Canterbury", pentru merite teologice si crestine.

In 1990 devine membru corespondent al Academiei Romane, iar din 1991 este membru titular, in acelasi an fiind numit Doctor Honoris Causa al Facultatii de Teologie din Atena. In 1992 primeste titlul de Doctor Honoris Causa al Universitatii din Bucuresti. In 1993, teologul Ioan I. Ica Jr. si Mircea Pacurariu editeaza volumul omagial:

Persoana si comuniune: Prinos de cinstire Parintelui Profesor Academician Dumitru Staniloae la implinirea virstei de 90 de ani, Sibiu, Ed. Diecezana, 1993. In 2002 a aparut prima carte in engleza care discuta analitic teologia Pr. Staniloae: Lucian Turcescu, dir., Dumitru Staniloae: Tradition and Modernity in Theology (Center for Romanian Studies, 2002).

Detentia politica

Pe 5 septembrie 1958, odata cu noul val de arestari, este retinut de Securitate alaturi de membrii miscarii Rugul Aprins, din care nu facea parte, dar la ale carei intalniri participa. In 1959 este dus la penitenciarul Aiud, unde este tinut luni intregi in regim de izolare. Este eliberat in 1963.

Biografie Dumitru Staniloae

BIOGRAFIE

1903. S-a nascut la 16 noiembrie 1903 la Vladeni, judetul Brasov, Dumitru, ultimul din cei cinci copii ai lui Irimie si Reveca; mama era nepoata de preot.

1917. La 10 februarie, pleaca la Brasov sa urmeze cursurile Liceului confensional umanist .

1918. I se ofera o bursa pentru clasa a IV-a de catre .

1922. Primeste o bursa in cadrul Universitatii din Cernauti. Dezamagit de manualele si metodele scolastice, paraseste Universitatea dupa un an.

1923-1924. Urmeaza cursurile Facultatii de Litere din cadrul Universitatii din Bucuresti.

1924. In Postul Mare se intalneste cu mitropolitul Nicolae Balan, care-i ofera o bursa la Centrul Mitropolitan din Sibiu.

1927. Termina anul IV la Cernauti si sustine licenta in Teologie sub conducerea prof. Vasile Loichita, cu lucrarea ; primeste o bursa pentru studii de specialitate la Atena.

1928. Toamna, sustine la Cernauti teza de doctorat . Centrul Mitropolitan din Sibiu ii ofera o bursa pentru Bizantinologie si Dogmatica. Pleaca la Munchen, urmand cursurile profesorului August Heisenberg, tatal celebrului fizician.

1929. Pleaca la Berlin si Paris pentru studii si documentare asupra operei originale al lui Grigorie Palama; la intoarcerea in tara este incadrat profesor suplinitor, apoi provizoriu.

1930. Pleaca la Constantinopol pentru a cerceta si copia opera teologica a lui Grigorie Palama; la 4 octombrie se casatoreste cu Maria (nascuta Mihu).

1931. La 10 mai, i se nasc primii doi copii gemeni, Dumitru (care moare in septembrie 1931) si Maria; la 8 octombrie, este hirotonisit diacon.

1932. La 25 septembrie este hirotonit preot. Apare la Sibiu Catolicismul de dupa razboi.

1933. La 8 octombrie, se naste Lidia, botezata de istoricul transilvanean Ioan Lupas.

1934. La 1 ianuarie este numit director al ziarului , functie indeplinita pana in 1945. Il cunoaste si leaga o stransa prietenie cu Nichifor Crainic.

1936. In iunie, este numit redactor al Academiei Teologice din Sibiu, functie indeplinita pana in 1946.

1938. Apare la Sibiu lucrarea fundamentala Viata si invatatura Sf. Grigorie Palama.

1939. Publica la Sibiu Ortodoxie si romanism.

1940. Vara, Romania intra in al II-lea razboi mondial, armata insotind trupele germane pana la Volga. Se constituie, la initiativa poetului Sandu Tudor, grupul , din care faceau parte: Ierom Ivan Kulighin, duhovnicul

mitropolitului rus de Rostov (refugiat la Cernica), Ierom. Benedict Ghius, Ierom. Sofian Boghiu, prof. Alex. Mironescu, poetul Vasile Voiculescu, arh. Constantin Joja, pr. Andrei Scrima, Ion Marin Sadoveanu. Intalnirile periodice la manastirile Antim si Cernica au constituit o inviorare duhovniceasca a vietii crestine in Bucuresti.

1942. Apare la Sibiu .

1943. Apare la Sibiu Iisus Hristos sau restaurarea omului.

1945. La sfarsitul lunii aprilie, moare fiica Maria (Mioara).

1946. I se cere sa renunte la rectoratul Academiei Teologice de catre mitropolitul Nicolae Balan impotriva vointei acestuia, la cererea lui Petru Groza; ramane profesor in continuare pana in 1947. Apare la Sibiu, Filocalia, vol. I.

1947. Este transferat prin la Facultatea de Teologie a Universitatii din Bucuresti, catedra de Ascetica si Mistica, Locuieste cu sotia si fiica in casa parohiala a bisericii Sf. Gheorghe Vechi. Apare la Sibiu Filocalia, vol. II.

1948. Apare la Sibiu Filocalia, vol. III si IV.

1949. Catedra de Mistica fiind desfiintata, ramane profesor de Dogmatica pentru doctoranzi.

1950. Participa la intalnirile organizate de grupul , din care nu face parte.

1955. La Sibiu, are loc un mare congres al preotilor ortodocsi; Petru Groza, membru al prezidiului refuza sa vorbeasca cu Pr. Staniloae, fapt ce va avea consecinte negative mai tarziu. Are loc canonizarea Sfantului Calinic de la Cernica.

1958. Incepe un nou si mare val de arestari in Romania, ca o conditie a retragerii trupelor sovietice. Sunt arestati membri ai grupului . Este urmarit de Securitate. La 4 septembrie, perchezitie la domiciliul din Bucuresti. In 5 septembrie, ora 4.00 dimineata, este dus la inchisoarea din strada Uranus, pentru o luna, apoi in strada Plevnei, pentru inca o luna. In 4 noiembrie, incepe procesul inscenat, caracteristic regimului comunist.

1959. Este dus la Aiud, avand printre alti colegi de celula pe preotul Lazarov, paroh in Dobrogea. Vreme de cateva luni este tinut in regim de izolare totala. Lidia, fiica parintelui, naste pe unicul nepot Dumitru Horia; fiind asistenta la catedra de Fizica a Universitatii din Bucuresti - prof. Hulubei - este obligata sa paraseasca Universitatea.

1961. Toamna, este adus la Bucuresti pentru noi cercetari penale.

1962. In martie, este readus la penitenciarul din Aiud.

1963. In ianuarie este eliberat din inchisoare si lucreaza ca functionar la Sf. Sinod. In octombrie este reintegrat la catedra.

1965. Este solicitat sa scrie articole si studii, de catre cei care-l cenzurasera inainte (Departamentul Cultelor se pregatea sa prezinte Occidentului imaginea unei libertati religioase).

1968. Este invitat la Freiburg si Heidelberg, de profesorul Paul Miron, pentru conferinte; primeste acordul Departamentului Cultelor, ce urma politica schimbarii imaginii Romaniei.

1969. Conferentiaza la Oxford; leaga prietenie cu teologul Donald Allchin.

1971. Merge la Vatican ca membru al delegatiei B.O.R.

1973. Apare la Bucuresti Uniatismul in Transilvania, incercare de dezmembrare a poporului roman. Devine

pensionar cu titlu de profesor onorar, ramanand profesor consultant pentru cursul de doctorat.

1976. Apare la Bucuresti, Filocalia, vol. V. Este declarat al Universitatii din Salonic.

1977. Apare la Bucuresti Filocalia, vol. VI.

1978. Apare la Bucuresti Tratatul de Teologie Dogmatica Ortodoxa, vol. I-III si Filocalia, vol. VII.

1979. Apare la Bucuresti Filocalia, vol. VIII.

1980. Apare la Bucuresti Filocalia, vol. IX; la Geneva, Dieu est Amour, traducere D. Nesser; la New York, Theology and the Church, traducere R. Berringer; la Atena, Rugaciune, libertate, sfiintenie. I se acorda premiul al Facultatii de Teologie din Tübingen.

1981. Este numit al Institutului ortodox Saint Serge din Paris. Este premiat la Londra cu distinctia onorifica , pentru merite teologice si crestine. Apare la Paris Priere de Jesus et experience de Saint Esprit; la Bucuresti, Spiritualitatea ortodoxa si Teologia morala ortodoxa, vol. II.

1982. I se acorda titlul al Facultatii de Teologie din Belgrad; in noiembrie, conferentiaza la New York, Boston, Detroit, Chicago, Washington. Apare la Bucuresti Sf. Grigorie de Nyssa, , vol. I (traducere).

1985. Apare Orthodoxe Dogmatik, vol. I, traducere H. Pitters; la Paris, apare Le genie de l'orthodoxie.

1986. Apare la Craiova, Spiritualitatea si comuniunea in liturgia ortodoxa.

1987. Apare la Craiova, Chipul nemuritor al lui Dumnezeu si la Bucuresti, Sf. Atanasie cel Mare, , vol. II (traducere).

1990. Devine membru corespondent al Academiei Romane. Apare Orthodoxe Dogmatik, vol. II, traducere H. Pitters.

1991. Devine membru titular al Academiei Romane. Este numit al Facultatii de Teologie din Atena. Apare la Craiova volumul Studii de Teologie dogmatica ortodoxa (; ; Sfantul Simeon Noul Teolog,) si la Bucuresti, Sf. Chiril al Alexandriei, , vol. I (traducere).

1992. Este numit al Universitatii din Bucuresti.

1993, octombrie 4. A trecut la cele vesnice \"Teologul dragostei crestine\".

\"Ortodoxia\", 1994.

Modificari si adaugiri: Lidia Staniloae Ionescu, decembrie 2001.

Scurta nota biografica - Dumitru Staniloae

Parintele acesta, Dumitru Staniloae, a vazut lumina acestei lumi in ziua de 16 noiembrie 1903, in satul Vladeni, judetul Brasov, fiind ultimul din cei cinci copii ai lui Irimie si Raveca.

Dupa terminarea claselor primare in satul natal, in 10 februarie 1917, pleaca la Brasov spre a urma cursurile Liceului confesional umanist "Andrei Saguna".

Primește in 1922 o bursa in cadrul Universitatii din Cernauti.

In 1927 merge cu o bursa pentru studii de specializare la Atena.

Intre 1929-1930 se afla la Berlin, Paris, Belgrad si Constantinopol pentru studii si documentare asupra operei originale a Sfântului Grigorie Palama.

La 4 octombrie 1930 se casatoreste cu Maria, iar la 10 mai 1931 i se nasc primii doi copii gemeni, Dumitru (care moare in septembrie 1931) si Maria-Mioara (moarta in mai 1945).

Pe 8 octombrie 1931 este hirotonisit diacon, iar pe 25 septembrie 1932 este hirotonit preot.

La 8 octombrie 1933 se naste Lidia, botezata de istoricul transilvanean Ioan Lupas. E stabilita in prezent la Freiburg in Germania, impreuna cu singurul ei fiu Dumitru-Horia.

Este numit la 1 ianuarie 1934 director al ziarului "Telegraful Roman", functie indeplinita pana in 1945. Apar primele opere.

In iunie 1936 este numit rector al Academiei Teologice din Sibiu, functie indeplinita pana in 1946. (Din ambele raspunderi este destituit din ordinul lui Petru Groza).

In 1947 este transferat prin "chemare" la Facultatea de Teologie a Universitatii din Bucuresti, catedra de Ascetica si Mistica. Cu preoteasa Maria si fiica Lidia locuieste mai intai in casa parohiala a bisericii Sfântul Gheorghe-Vechi. Apare la Sibiu Filocalia, vol. I.

Catedra de Mistica fiind in 1949 desfiintata, ramane profesor de Dogmatica pentru doctoranzi.

Participa in 1950 la intalnirile organizate de grupul "Rugul Aprins", la manastirea Antim, conferentiind in cadrul acestora.

In 1958 incepe un nou si mare val de arestari in Romania. Sunt arestati membri ai grupului "Rugul aprins". Urmarit, perchezitionat, anchetat si hartuit de Securitate este ridicat in 5 septembrie 1958, ora 4.00 dimineata si dus la inchisorile din strada Uranus si strada Plevnei, iar in 1959 este trimis la penitenciarul din Aiud, unde ramane in detentie pana in ianuarie 1963. Dupa eliberare i se accepta revenirea in activitatea didactica.

Incepand cu 1965 i se cere sa scrie articole si studii de catre cei care-l cenzurasera inainte (Departamentul Cultelor se pregatea sa prezinte Occidentului imaginea unei reale libertati religioase in Romania).

In perioada 1968-1985 conferentiaza in Germania, Anglia, Franta, Grecia, Vatican, SUA etc, primind numeroase premii, distinctii si titluri academice din partea multor institutii universitare de peste hotare si ii apar un numar mare de carti in tara si in strainatate.

Devine in 1991 membru titular al Academiei Romane, iar in 1992 i se decerneaza titlul de "Doctor Honoris Causa" al Universitatii din Bucuresti.

În martie 1993 trece la cele vesnice prezbitera Maria, iar după șapte luni (5 octombrie 1993) s-a dus la Domnul și fericitul Părinte, odihnindu-se în pace în cimitirul mănăstirii Cernica.

Pentru întocmirea prezentei fișe biografice am consultat:

Revista "Ortodoxia" nr. 3-4/1993, pp.198-200

Biografia Părintelui Prof. Dumitru Staniloae de Prof. Gheorghe Anghelescu.